

ภาษาญี่ปุ่น

แสงและเงาของอารยธรรมญี่ปุ่นในประเทศไทย

■ นภสินธุ์ แผลงศร

ภาษาเป็นวัฒนธรรม ภาษาใดภาษาหนึ่งนั้นมีโลกเป็นของตัวเองซ่อนอยู่ภายใน อาจกล่าวได้ว่า ภาษาเป็นการแสดงออกถึงจิตใจของชนชาติ สังคมญี่ปุ่นนั้นได้บรรลุถึงการพัฒนาทางด้านวัตถุด้วยการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมที่มีมาแต่ดั้งเดิมให้คงอยู่ ดังนั้นความสำเร็จอย่างน่าพิศวงของญี่ปุ่นในทางเศรษฐกิจจนเป็นที่ยอมรับกันว่ามั่งคั่งกว่าประเทศใด

จึงไม่เป็นสิ่งแปลกใหม่อีกต่อไป เพราะคนทั้งหลายรัฐแล้วว่าปัจจัยหรือมูลเหตุแห่งความสำเร็จนั้นคือ “วัฒนธรรมญี่ปุ่น” นั่นเอง

วัฒนธรรมทางภาษาเป็นเครื่องบ่งชี้ความเป็นชนชาติ เท่าที่ผ่านมาญี่ปุ่นได้เปลี่ยนประเทศแม่แบบทางวัฒนธรรมที่ตนเลียนแบบมาแล้วถึง 3 ครั้ง คือ ในครั้งแรกญี่ปุ่นถือว่าจีนในยุคโบราณเป็นครูของตน ต่อมาภายหลังการปฏิรูปสมัยเมจิ ปี ค.ศ. 1868 นั้นญี่ปุ่นได้ยึดถือเอาอารยธรรมของชาวยุโรปตะวันตกเป็นแม่แบบครั้งที่สอง และครั้งที่สามญี่ปุ่นอาศัยการถ่ายทอดวัฒนธรรมโลกครั้งที่สองเมื่อปีค.ศ.

1945 เป็นจุดเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงประเทศตามแบบอย่างสหรัฐอเมริกา ซึ่งการถือเอาสหรัฐอเมริกาเป็นแม่แบบในการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้คนญี่ปุ่นได้ใช้ความพยายามที่จะเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ไปสู่สิ่งใหม่ เช่น ระบบสังคม วิชาการ ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนค่านิยม ซึ่งผลจากการเก็บสะสมวัฒนธรรมต่างประเทศ ที่ญี่ปุ่นได้รับเข้ามาเป็นเวลากว่าหนึ่งพันปี ประกอบกับสภาวะของสังคมระหว่างประเทศในยุคหลังทศวรรษที่ 1950 เป็นสภาพที่ญี่ปุ่นได้เปรียบจึงทำให้ญี่ปุ่นได้ก้าวขึ้นสู่ฐานะของประเทศที่พัฒนาแล้ว

สามัญลักษณ์ประจำชาติของคนญี่ปุ่นซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีว่า ลุ่มลึกเงิบขริ่มและแยบยลอย่าง

มีชั้นเชิงในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทางการเมือง การทูต และการค้า ด้วยทำที่ที่เสมือนเชื่อมซ้าแต่ ทว่ากลับแม่นยำไม่ผิดพลาด ซึ่งแสดงให้เห็นชาวโลกได้ ประจักษ์ถึงความเชี่ยวชาญอย่างลึกซึ้งจริงจังใน ศิลปวิทยาการหลายแขนง แม้ว่าญี่ปุ่นจะไม่ถนัดในเรื่องของภาษาต่างประเทศนัก อาจจะเป็นเพราะปิด ประเทศมานาน อย่างไรก็ตามญี่ปุ่นก็สามารถ พัฒนาประเทศขึ้นสู่ความเป็นมหาอำนาจทาง เศรษฐกิจอย่างน่าพิศวง ในปัจจุบันชาวญี่ปุ่นที่ กระจุกกระจายแทรกซึมอยู่ทั่วทุกมุมโลกต่างยังมี ความรู้สึกชาตินิยมอย่างไม่เสื่อมคลาย ได้ส่งผลให้ “ภาษาญี่ปุ่น” มีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับแพร่ หลายอย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาอันสั้นหลัง สงครามโลกครั้งที่สอง

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่พูดกันอยู่ในหมู่ เกาะประเทศญี่ปุ่น มีเอกลักษณ์พิเศษแตกต่างกับ ภาษาอื่นๆ ในโลก ทั้งอักษรรว (Phonology) วชิ วิภาค (Morphology) และวากยสัมพันธ์ (Syntax) มีสภาพโดดเดี่ยวไม่ประสานสัมพันธ์กับภาษาอื่นใด ในเชิงภาษาศาสตร์ แม้ว่าจะได้รับอิทธิพลด้านการ เขียนจากจีน มีคำบางคำที่มีส่วนคล้ายกับคำใน ภาษากลุ่มอัลไต มีความคล้ายคลึงกันมากในแง่ ไวยากรณ์กับภาษาเกาหลีแต่ก็มีคำที่คล้ายคลึงกับ เพียงไม่กี่คำ มีพื้นฐานบางประการของภาษาญี่ปุ่นมี ส่วนคล้ายกับภาษาต่างๆ ในแถบเอเชียตะวันออก เฉียงใต้ แต่ไม่มีข้อพิสูจน์ว่าภาษาญี่ปุ่นมีต้นกำเนิด มาจากที่ใด

ลักษณะของภาษาญี่ปุ่น พอจะจัดให้อยู่ใน เครือ ภาษาคำติดต่อดำเนิน (Agglumative Lan- guage) และภาษาคำวิเคราะห์ (Analytical Lan- guage) ในโครงสร้างประโยคมีคำอนุภาค (Parti-

cle) เดิม หลังคำนาม กริยา คุณศัพท์ และท้าย ประโยค เพื่อให้ประโยคสมบูรณ์ตามระบบกลุ่มคำใน โครงสร้างของคำมีปัจจัย (Suffix) เดิมหลัง และ อุปสรรค (Prefix) เดิมหน้า และมีคำแทรก (Affix) เดิมกลาง เพื่อให้เกิดเป็นคำต่างๆ ขึ้น

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีความหลากหลาย มีการแปรของภาษา (Linguistic Variation) มาก ที่สุดภาษาหนึ่ง กล่าวคือ มีการแปรทั้งในด้านการ ออกเสียงและการสะกดคำ เช่น การออกเสียงคำว่า anone กับ anonee ถือว่าเป็นเสียงแปรซึ่งกันและกัน หรือคำว่า yahari กับ yappari และ ironna กับ iroirona ก็เป็นคู่ในด้านสะกดคำและการออกเสียง เช่นกัน ในด้านคำศัพท์ คำว่า haha และ okaasan เป็นรูปที่ใช้แทนกันได้ หรือการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 watakushi ที่มีรูปแปรอย่างหลากหลายเป็น watashi, atakushi, atashi, boku, ore และสรรพนามบุรุษที่ 2 anata มีการแปรรูปเป็น kimi, omae, anta ในด้าน รูปประโยค เช่น haha ga watashi o yobimashita. (แม่เรียกผม/ดิฉัน) กับ watashi wa haha ni yobaremashita. (ผม/ดิฉัน ถูกแม่เรียก) ต่างก็มีความหมายแก่นเหมือนกันถือเป็นการแปรรูปได้

อักษรที่ใช้เขียนภาษาญี่ปุ่นมีอักษรคินจิ อักษรฮิรากานะ อักษรคาตากานะ และอักษรโรมัน การเขียนประโยคภาษาญี่ปุ่นโดยปกติจะใช้อักษรคานะและอักษรคินจิเขียนปนกันประโยค อาจจะ เขียนประโยคภาษาญี่ปุ่นด้วยอักษรคานะอย่างเดียว ได้ แต่จะใช้อักษรคินจิเขียนเพียงชนิดเดียวไม่ได้

อักษรฮิรากานะ (Hiragana) เป็นตัวอักษรที่ญี่ปุ่นดัดแปลงมาจากอักษรจีน ถือเป็นอักษรพื้นฐาน ในภาษาญี่ปุ่น ปัจจุบันมีใช้กันทั้งสิ้น 46 ตัว ฮิ รากานะนี้เป็นตัวอักษรที่ใช้กันมากในภาษาญี่ปุ่นโดย

เฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนขั้นต้น สำหรับขั้นสูงขึ้นไปจะใช้เขียนประกอบกับตัวอักษรจีน (คันจิ)

อักษรคาตากานะ (katakana) เป็นตัวอักษรที่ย่อส่วนหรือตัดตอนมาจากตัวอักษรจีนออกเสียง เหมือนกับอักษรฮิรากาณะทุกประการ ปัจจุบันใช้กันอยู่ 46 ตัวเช่นกัน อักษรคาตากานะนี้ใช้เขียนชื่อคน สัตว์ สิ่งของ ชื่อเมือง ชื่อประเทศ ศัพท์เทคนิควิชาการ ฯลฯ ที่เป็นคำภาษาต่างประเทศซึ่งหมายถึงเฉพาะคำที่มาจากประเทศตะวันตกเท่านั้น เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน จึงมีคำที่เขียนด้วยภาษาจีนมากมายและคำศัพท์เหล่านี้จะไม่ถือว่าเป็นคำศัพท์ภาษาต่างประเทศ

อักษรคันจิ (kanji) คือตัวอักษรจีนที่ญี่ปุ่นนำมาใช้โดยปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมเป็นอักษรที่มีความหมายในตัวเองทั้งสิ้น ปัจจุบันตัวอักษรคันจิที่ใช้กันในภาษาญี่ปุ่นนั้นมีอยู่ประมาณ 4,000 ตัว และหากรู้ตัวอักษรคันจิที่ใช้กันบ่อยๆ ประมาณ 2,000 ตัว ก็จะทำให้อ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารญี่ปุ่นเข้าใจถึง 80 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป

นอกจากนี้ยังมีตัวอักษรโรมัน (**Romaji**) คือตัวภาษาอังกฤษที่ใช้เขียนให้อ่านออกเสียงภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้ง่ายแก่การจดจำสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น ชาวต่างประเทศที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นในชั้นเริ่มต้นมักจะเรียนสนทนาด้วยอักษรประเภทนี้

ทั้งตัวอักษรฮิรากาณะและคาตากานะนี้เรียกรวมกันว่า “อักษรคาณะ” เพื่อให้แยกชัดเจนจากอักษรคันจิ

จากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา คนญี่ปุ่นเคยใช้กำลังบังคับให้คนต่างชาติที่อยู่ในเมืองขึ้นของตนเรียนภาษาญี่ปุ่น แทบจะไม่มีเลยที่คนต่างชาติเรียน

ภาษาญี่ปุ่นด้วยความสมัครใจของตนเองเลย แต่ในปัจจุบันหากจะกล่าวให้เกินไปสักหน่อยก็อาจกล่าวได้ว่า ได้เกิดความเห่อภาษาญี่ปุ่นขึ้นแทบจะทุกหนทุกแห่งในโลก การที่คนต่างชาติยอมรับความจำเป็นในการศึกษาภาษาของชาติที่มีความเจริญ รุดหน้าทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเช่นญี่ปุ่นนี้ อาจถือได้ว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เช่น ภาษาลาตินของอาณาจักรโรมันโบราณ ภาษาอาระเบียของอาณาจักรซาราเซน หรือภาษาจีนในยุคโบราณได้แพร่ขยายไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

ในทางกลับกัน คนญี่ปุ่นซึ่งเป็นเจ้าของภาษาเองกำลังเริ่มละเลยภาษาญี่ปุ่น มีการใช้คำภาษาต่างประเทศในภาษาญี่ปุ่นอย่างพร่ำเพรื่อในการบริหาร การเมือง เศรษฐกิจ หรือการศึกษามากมาย เช่น ชื่อบริษัทหรือองค์กรธุรกิจมีการเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษอยู่เรื่อยๆ ชื่อบุหรี่ปุ่นประมาณ 60 ชนิด ชื่อรถยนต์ นิตยสารซึ่งมีเพียงคนญี่ปุ่นอ่านเท่านั้นก็ตั้งชื่อและเปลี่ยนชื่อเป็นภาษาต่างประเทศแทบทั้งสิ้น อีกทั้งด้านสื่อมวลชน การโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ และรายการโทรทัศน์วิทยุ ล้วนแต่มีการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

การที่ภาษาญี่ปุ่นกำลังได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศอย่างมากในปัจจุบันนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นอุปสรรคในการสื่อความหมายระหว่างคนญี่ปุ่นด้วยกันเองเท่านั้น ยังเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงต่อชาวต่างชาติที่ใช้ความอุตสาหะในการเรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นเริ่มต้น คำศัพท์ต่างๆ จากภาษาต่างประเทศเหล่านี้ คนญี่ปุ่นส่วนใหญ่เองก็ยังไม่ค่อยจะเข้าใจนัก ยิ่งไปกว่านั้นยังไม่ปรากฏคำศัพท์ดังกล่าวในพจนานุกรมญี่ปุ่นอีกด้วย

ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นมีความ

สัมพันธ์ กันมาประมาณ 400 ปี และหากนับ อาณาจักรริวกิวเป็นส่วนหนึ่งของญี่ปุ่นแล้ว ทั้งสอง ประเทศเริ่มติดต่อกันมามากกว่า 600 ปี

คนไทยจะเริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่นเมื่อใดยังไม่ ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่สันนิษฐานว่า คนไทย กลุ่มแรกๆ ที่ได้ศึกษาภาษาญี่ปุ่น น่าจะได้แก่นัก เรียนไทยรุ่นแรกๆ ที่ไปศึกษา ณ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่ง ออกเดินทางปี พ.ศ. 2448 มีจำนวน 8 คน มีหลักฐานชัดเจนว่า มีการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย ช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่สองยุคนโยบายมหาเอเชีย บูรพาของญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นเข้ามามีบทบาททาง ทหาร การเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ใน ประเทศไทยตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2484 ญี่ปุ่นใช้การ เผยแพร่วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมอำนาจทางทหาร โดย การจัดตั้ง สถาบันวัฒนธรรมญี่ปุ่น (The Japanese Cultural Institute) ที่กรุงเทพฯ ทำหน้าที่สอน

ภาษาญี่ปุ่นในช่วงปี พ.ศ. 2487 มีผู้เรียนประมาณ 500 คน

ในช่วงนั้นรัฐบาลญี่ปุ่นมีท่าทีว่าจะบังคับให้ คนไทยเรียนภาษาญี่ปุ่น ฝ่ายญี่ปุ่นต้องการจะให้ สอนภาษาญี่ปุ่นแพร่หลายทั่วไปในประเทศไทยจึงเส นอรัฐบาลไทยว่า หากไทยมีความขัดข้องอย่าง ใดอย่างหนึ่งในเรื่องครูผู้สอนแล้วรัฐบาลญี่ปุ่นพร้อม ที่จะจัดหาครูมาให้ แต่จอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่ง เป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นตอบว่า “ได้มีการสอน ภาษาญี่ปุ่นในไทยมานานแล้วและเวลานี้กำลังสอน อยู่ในโรงเรียนนายร้อยและมหาวิทยาลัย แต่ภาษา ไทยเองก็มีความยากลำบากอยู่แล้วและสิ้นเปลือง มากในการศึกษา และถ้าจะให้สอนภาษาญี่ปุ่นซึ่ง ยากกว่าภาษาไทยแล้วก็ยิ่งลำบากขึ้นไปอีก”

การบังคับเรียนภาษาญี่ปุ่นนี้มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทยเรื่องการปรับเปลี่ยนตัวอักษรไทย

ดังคำอธิบายของพระยาอนุমানราชชนว่า “เรื่องตัดตัวอักษรให้น้อยลง เป็นเรื่องเกิดเพราะญี่ปุ่นบ่นว่าพยัญชนะไทยมีมากนักเรียนยาก ทำท่าจะบังคับให้เรียนภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้เห็นว่าหนังสือไทยอย่างง่ายก็มี ไม่ต้องเรียนภาษาญี่ปุ่นก็ได้ การตัดถือตามหลักที่กรมหมื่นนราธิปฯทรงทำไว้ก่อน แต่แก้ไขบ้าง”

การสอนภาษาญี่ปุ่นในระบบโรงเรียนเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2490 ที่โรงเรียนบพิตรภิมุขเป็นครั้งแรก ในระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2508 และปี พ.ศ. 2509 เปิดสอนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือทั้งหมด ตั้งแต่การจัดหาอาจารย์ผู้สอนและตำราเรียน หลังจากนั้นก็เริ่มเปิดสอนภาษาญี่ปุ่นใน

สถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนตามมาอีกมากมาย

มีหลักฐานชัดเจนว่า คนไทยในช่วงนี้นิยมศึกษาภาษาญี่ปุ่นกันอย่างแพร่หลาย อาจเป็นเพราะอิทธิพลของบริษัทใหญ่ๆ ของญี่ปุ่นที่เข้ามาตั้งสาขาในประเทศไทย จึงทำให้มีความต้องการผู้รู้ภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2522 จากการสำรวจของนายโอนิชิ ฮารุฮิโกะ พบว่ามีจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น 10,651 อยู่ในสถานศึกษาทั้งหมดรวม 29 แห่ง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 สำนักข่าวสารญี่ปุ่นได้สำรวจพบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่า คือมีจำนวนถึง 29,480 คน และมีจำนวนสถาบันที่เปิดสอนอยู่ถึง 137 แห่ง มีทั้งโรงเรียนมัธยม วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชน และโรงเรียนสอน

ภาษาญี่ปุ่นที่เปิดสอนโดยเอกชน องค์กร สมาคม หรือกลุ่มต่างๆ มีจำนวนอาจารย์ผู้สอน ทั้งสิ้น 843 คน แบ่งเป็นอาจารย์ประจำคนไทย 441 คน อาจารย์พิเศษ 231 คน และอาจารย์ชาวญี่ปุ่น 171 คน

ในปี พ.ศ. 2527 มูลนิธิญี่ปุ่นร่วมกับ สมาคมการศึกษานานาชาติญี่ปุ่นได้เริ่มจัดให้มีการสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น ซึ่งนอกจากจะเป็นความต้องการที่จะทดสอบความสามารถของ ผู้ที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นเองแล้ว มีทุนการศึกษาต่อ ทุน วิจัยของรัฐบาลญี่ปุ่นหลายๆ ทุน บ่งชี้ว่าต้องการผู้ สอบภาษาญี่ปุ่นระดับต่างๆ เป็นข้อหนึ่งในคุณสมบัติของผู้รับทุน จึงเกิดการตื่นตัวในการสอบนี้ อย่างมาก ซึ่งมีไม่น้อยกว่าปีละ 1,000 คน ต่อไป คงจะเป็นบรรทัดฐานในการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นดังเช่น TOEFL ที่ทำกัน เป็นสากลอยู่ในขณะนี้ จึงถือได้ว่าเป็นยุคที่คนไทย นิยมศึกษาภาษาญี่ปุ่นและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมไปถึง การศึกษาทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น และคนญี่ปุ่นด้วย

ปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ภาษาญี่ปุ่น เริ่มทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นกับคนไทย จะเห็นได้จากจำนวนนักธุรกิจ นักท่องเที่ยว บริษัท ห้างร้าน โรงงานอุตสาหกรรมที่เข้ามาเปิดดำเนินการในประเทศไทยมากขึ้น ประกอบกับประเทศไทยกำลัง อยู่ในช่วงการพัฒนาเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องศึกษาภาษาญี่ปุ่นทั้งที่ ศึกษาเพื่อสื่อสารกับชาวญี่ปุ่นและศึกษาเพื่อไป ศึกษาต่อในสาขาอื่นๆ ยิ่งประเทศญี่ปุ่น จนอาจกล่าวได้ว่า คนไทยในปัจจุบันกำลังเห่อเรียนภาษา ญี่ปุ่นและศึกษาทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับญี่ปุ่น

ความนิยมเรียนภาษาญี่ปุ่นนี้ถึงขนาดมี รายการโทรทัศน์สอนภาษาญี่ปุ่น และมีหลักสูตร

การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ส่งสัญญาณชั่วโมง สอนภาษาญี่ปุ่นไปยังโรงเรียนในชนบททางไกลของ กรมสามัญศึกษาและกรมการศึกษานอกโรงเรียนและ นอกจากนี้ยังสามารถฟังรายการสอนภาษาญี่ปุ่น ทางสื่อวิทยุซึ่งมีมาก่อนหน้านี้แล้ว ปัจจุบันยังมีรายการ เรียนภาษาญี่ปุ่นโทรศัพท์มือถือระบบ 1800 อีกด้วย

ในระดับอุดมศึกษามีมหาวิทยาลัยขยาย การเปิดสอนเป็นวิชาเอกเพิ่มขึ้นเป็น 12 แห่ง และ กำลังจะเปิดสอนอีกหลายแห่งต่อมา สถาบันราชภัฏ เกือบทุกแห่งเปิดสอนภาษาญี่ปุ่น โดยเฉพาะ โรงเรียนมัธยมศึกษามีมากกว่า 60 แห่ง และจะเปิด สอนในอีกหลายๆ โรงเรียนเพราะเป็นเป้าหมายของ กระทรวงศึกษาธิการที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ นโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้วิชา ภาษาญี่ปุ่นเป็นอีกวิชาหนึ่งที่ใช้สำหรับสอบเข้า มหาวิทยาลัยตามระบบใหม่ซึ่งจะเริ่มใช้ปีการศึกษา 2542 ดังนั้นจำนวนโรงเรียนสอนภาษาของเอกชนที่ เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นก็ยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว นอกจากนี้ยังมีการเริ่มให้การศึกษเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นในแนวลึก โดยมีการเปิดสอนระดับปริญญาโทสา ขาญี่ปุ่นศึกษาซึ่งก็ได้รับความสนใจจากผู้สมัครสอบ เข้าเรียนเป็นจำนวนมาก

สำหรับที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ได้มีหลักสูตรการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้งวิชาเอกและวิชาโทมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 มีนิสิต ของคณะมนุษยศาสตร์และจากคณะต่างๆ ของมหา- วิทยาลัยให้ความสนใจศึกษาเป็นจำนวนมากและ เพิ่มขึ้นทุกปี และมีโครงการเปิดรับนิสิตเข้าศึกษา วิชาเอกภาษาญี่ปุ่นในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540 - 2544) เพื่อ เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนภาครัฐสาขาวิชา ขาดแคลน ตอบสนองนโยบายและมาตรการแก้ไข

ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางด้านภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยยังมีสัญญาความร่วมมือทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับ Tokyo University of Foreign Studies และ Asia University ของ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิตและ บุคลากรได้มีโอกาสเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ ตรงในประเทศญี่ปุ่น

การที่ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับ ประเทศ ญี่ปุ่นอย่างใกล้ชิด มีการส่งออกและนำเข้า สินค้าอุตสาหกรรมและทรัพยากรธรรมชาติด้วยการ ค้าระหว่างประเทศ ในโลกของภาษาก็มีคำจาก

ภาษาญี่ปุ่นเข้ามาสู่ภาษาไทยและกลายเป็นส่วน หนึ่งของภาษาไทยและวิถีชีวิตคนไทยเช่นคำว่าคารา โอเกะ กีโมโน โดโยต้า คาบูกิ อาเคบานา ซามูไร ซินโต ไชกุ และอีกหลายๆคำที่ไม่ได้กล่าวในที่นี้พร้อม กับที่มีคำภาษาไทยจากบ้านเกิดเมืองนอนไปอยู่ใน ภาษาญี่ปุ่นและคนญี่ปุ่นใช้พูดกับทั่วไปเช่นคำว่าเผ็ด ต้มยำกุ้ง ส้มตำ มวยไทยแต่มีจำนวนน้อยมากเหตุผล ประการหนึ่งก็คือ คนไทยนั้นยอมรับวัฒนธรรมต่าง ชาติสูงมาก เมื่อใดก็ตามที่จำเป็นต้องพูดถึงแนวคิด บางอย่างที่ไม่มียากฐานอยู่ในภาษาไทยหรือบางคำ มีก็ไม่ค่อยยากไฉนนัก ชาวไทยก็มักจะขอยืมคำต่าง ประเทศมาใช้เลย ณ จุดนี้เองคำที่ขอยืมมาหรือคำที่

ใช้จนเคยชิน ก็เริ่มเข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของคนไทยโดยกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมความนึกคิด และระบบต่างๆ ไปด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กัลยาณี สัตสุวรรณ. “การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย” ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการเรื่อง วัฒนธรรม ไทย-ญี่ปุ่นและการเรียนการสอนภาษาในคริสต์ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.
- ทาคาโอะ ชูซุกิ. “แสงและเงาของอารยธรรมญี่ปุ่น” ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เรื่องวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่นและการเรียนการสอนภาษาในคริสต์ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.
- แกมสุข น่มนนท์. “ไทยกับญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง: เมืองมิตรหรือเมืองขึ้น” การทูตไทยสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- ธานี สุขเกษม. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง(พ.ศ.2482-2488)วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประภาพรรณ เสนีตันติกุล. “การเลือกใช้คำช่วงท้ายประโยค: มองในแง่ภาษาศาสตร์สังคม” ในเอกสารประกอบการสัมมนาการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่น : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- พระยาอนุমানราชธนะ. จดหมายโต้ตอบระหว่างเสฉูยริโกะเสคกับ ส.ศวริภักษ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศึกษิตสถาน, 2514.
- วรวิมล จราสมบัติ. “ประวัติการศึกษาภาษาญี่ปุ่นระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย” ในวารสารธรรมศาสตร์ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 : กันยายน- ธันวาคม 2537.
- เอตาโร เอยิรี. หลักภาษาญี่ปุ่น กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ด โปรดักชั่น, 2527.
- ฮาจิเมะ คาเมอิ. “คำภาษาญี่ปุ่นที่เข้าไปอยู่ในภาษาอังกฤษ” ในวารสารจากญี่ปุ่น ฉบับที่ 4/2540 : สำนักข่าวสารญี่ปุ่น, 2540.
- Gen Itasaka “Gates to Japan : Its People and Society” แปลโดย สุนันทา เหล่าจันและคณะ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2539.